

43de Møde.

Fredag den 7. December Kl. 1.

Anden Næstformand (Parkov): Udvalget angaaende Forslag til Lov om Foranstaltninger til Udryddelse af Oksebremse-larven har afgivet Betænkning over nævnte Lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug.

Anden Næstformand (Parkov): Ved Behandlingen af dette Lovforslag kan ogsaa de følgende paa Dagsordenen opførte Lovforslag indtil Nr. 6 inklusive behandles.

J. P. Jensen: I Anledning af Udtalelser af den højtærede Landbrugsminister og de ærede Medlemmer Hr. Niels Frederiksen og Hr. Stengaard-Kirkegaard ønsker jeg at fremkomme med nogle Oplysninger om, hvorledes vore Jordlovsforslags Virkninger med Hensyn til Tillægsjord vilde blive i en enkelt Kommune. Beregningerne er foretaget ved Uddrag efter Kort og med meget nøje Kendskab til Forholdene, Matrikelbetegnelser, Hartkornsberegninger o. s. v. Det drejer sig altsaa om Tillægsjord til for smaa Brug; Brug under 10 Tdr. Land. Der findes i Kommunen 6 000 Tdr. Land. 175 Brug har under 1 Td. Hartkorn, og der er 105 Brug paa mellem 1 og 10 Tdr. Land, som altsaa skulde kunne faa Tillægsjord, men ved Undersøgelsen viser det sig, at kun 84 Brug kan komme i Betragtning efter vore Forslag, naar man skal tage Hensyn til velbeliggende Jord, saaledes at det vil være let at skaffe disse Brug Jord fra Gaarde. De 21 Brug, som ikke kan faa Tillægsjord, har 128 Tdr. Land, de 84 Brug, som kan faa Tillægsjord, har tilsammen 484 Tdr. Land. For at skaffe dem et Jordtilliggende paa 10 Tdr. Land skulde der tillægges 356 Tdr. Land. Nu er 356 Tdr. Land i en Kommune med 6 000 Tdr. Land ikke noget stort eller noget, som man skulde tro kunde gribe stærkt forstyrrende ind i

de økonomiske Forhold i Kommunen, og dog vil den Omstændighed, at 84 Brug kunde blive selvstændige, kunne skabe saadanne Forhold, at de vil løses fra, hvad man kunde kalde Konkurrencen paa Arbejds-markedet. Det er altsaa den Virkning, som vore Lovforslag paa dette enkelte Omraade vilde byde.

Det er min Overbevisning, at man i alt Fald paa Øerne, og hvor man ellers har de store Godser, ved nærmere Undersøgelse af Forholdene i de enkelte Kommuner vil komme til et noget lignende Resultat som det, vi her er naaet til. Det vil altsaa sige, at af de ca. 65 000 Brug, som findes med under dette Arealtiliggende, skulde man kunne komme op imod 50 000 Brug, der kunde blive selvstændige ved Tillægsjord taget fra Ejendomme af den Størrelse, som vi har tænkt i vort Ekspropriationsforslag. Efter de Radikales Ekspropriationsforslag, som kun vil ekspropriere Jord fra Ejendomme paa 150 Tdr. Land, vil der i samme Kommune kun kunne eksproprieres Jord og skaffes Tillægsjord til ca. 10 Brug. Her vil jeg gerne spørge de Radikale, hvad de ønsker at bruge deres Ekspropriationsforslag til, naar det ikke skal være det Middel, hvorved man tilvejebringer Tillægsjord. Til Oprettelse af nye Brug vilde det være urimeligt. Socialdemokratiet ønsker, at man tager Jorden til nye Brug fra de større Gaarde, der vil her ikke være nogen Grund til at angribe de mindre Ejendomme. Men der er Brug, som kan taale det, Tilfælde, hvor man nedlægger et helt Brug paa Grund af forskellige Forhold. Der er ingen Tvivl om, at Tillægsjord er den Form, hvorved der vil kunne skabes selvstændige Brug paa den billigste Maade, det er den Form, hvorunder Samfundet vil faa den mindste Udgift, thi de Brug, hvortil der ønskes Tillægsjord, har i Forvejen i nogen Grad de Bygninger, der skal bruges, de har Besætninger i saa stor Udstrækning, at de er i Stand til at arbejde videre dermed, indtil Besætningen kan blive stor nok, og de har Redskaber, som i Almindelighed vil forslaa lige saa godt til at drive 10 som til at drive 5 Tdr. Land. Bestemmelsen om Tillægsjord, saaledes som vi ønsker den, er derfor en gennemgribende Reform, som ikke koster Samfundet store Sager, og som altsaa er overkommelig, naar blot man har Villie til at foretage Ekspropriation. Men selvfølgelig er man fuldstændig udelukket fra at kunne skaffe Tillægsjord efter de Principper, vi ønsker, hvis man ikke vedtager Ekspropriation. Er man imod Lovforslaget derom, er det fuldstændig udelukket, at den Velvillie, man nærer